

Overweging bij Lucas 19: 41-48

Zondag 25 februari 2024

Ds. Dick Snijders

Gemeente van Christus,

Inleiding

Wie zou niet huilen die vandaag de dag naar Jeruzalem kijkt?
Misschien niet zozeer naar de stad zelf, maar wel waar die stad
symbool voor staat: het land, de streek.

En wat er van die stad uitgaat.

Jeruzalem richt belegeringswerken op, omsingelt Gaza, sluit de
bewoners van alle kanten in, maakt het met de grond gelijk, verdelgt
de kinderen en laat geen steen op de andere.

Precies zoals Jezus zegt, maar dan omgekeerd.

Uit angst en trauma voor wat het is aangedaan,
begaat Jeruzalem zelf onrecht en brengt zij vernietiging.

Hoe kan het zijn dat een zwervend volk, dat blij is met een eigen
staat, een ander volk geen eigen staat gunt?

Niet alleen vandaag niet, bij de stichting van de staat Israël niet, zelfs
voor de Tweede Wereldoorlog dus nog voor de Holocaust en niet
aan het einde van de 19^e eeuw toen het zionisme opkwam.

Hoe moet het ooit goed komen?

Wie zou niet huilen die naar Jeruzalem kijkt?

Jeruzalem als stad van vrede

Terwijl de naam Jeruzalem een heel andere klank heeft.

De naam Jeruzalem verwijst naar de vrede van God.

Het beeld dat ermee opgeroepen wordt, is het beeld van een stad
waarin het leven goed is.

Vriendelijke mensen, schone straten, mooi weer.

In de beschrijving in het boek Openbaring van het nieuwe Jeruzalem zijn zelfs de stenen edelstenen en is de stad vrij van alles wat vies en vuil maakt.

De poorten van de stad staan altijd open; vriend en vreemdeling zijn welkom.

Het verlangen naar dit leven is de adem en de ziel van de kerk en misschien wel van de hele mensheid.

Jeruzalem als stad op aarde

Het echte Jeruzalem is echter anders; altijd al anders geweest.

Wanneer Jezus de stad nadert, terwijl een menigte Hem juichend verwelkomt, beantwoordt de stad helemaal niet aan dit ideaalbeeld. Jezus ziet vanaf de Olijfberg de hele stad voor zich liggen, met de muren, de tempel en het tempelplein.

Hij ziet de handel en wandel van de mensen.

En terwijl de mensen Hem bijna als koning begroeten, huilt Hij over de stad.

Huilen doen we vanuit een gevoel van hopeloosheid.

We hebben dan een gevoel van diepe ellende en dat het nooit meer goed komt.

Dan spreekt Jezus zoals ook de grote profeten in het Oude Testament hebben gedaan.

Hij citeert uit de profetie van Jeremia.

Daar staat eerst:

Vertrouw niet op die bedrieglijke leus:

“Dit is de tempel van de HEER! De tempel van de HEER! De tempel van de HEER!” Als jullie je leven werkelijk beteren, als jullie elkaar rechtvaardig behandelen, vreemdelingen, wezen en weduwen niet onderdrukken, in dit land geen

onschuldig bloed vergieten en niet achter andere goden aanlopen, jullie onheil tegemoet, dan mogen jullie hier blijven wonen, in dit land dat Ik jullie voorouders gegeven heb, voor altijd en eeuwig. Maar jullie vertrouwen op die bedrieglijke leus, en dat zal je niet baten. (Jeremia 7: 4-8)

En vervolgens spreekt Jeremia namens God:

Denken jullie soms dat het huis dat mijn naam draagt een rovershol is? (Jeremia 7: 11)

Tevens verwijst Jezus naar de profetie van Jesaja waarin staat dat de tempel een huis van gebed zal zijn voor alle volkeren.

Plaats van gebed

Het uitroepen van de naam van God en het vertrouwen op de naam van de stad, geven de inwoners een schijn van zekerheid.

Pas als de inwoners het zelf waar maken, zal de stad een eeuwige hoofdstad kunnen zijn.

Wanneer we het leven bezien en vooral de actualiteit, dan worden we niet vrolijk.

De angst onder de mensen neemt toe.

Angst die wordt opgeroepen door de vele gewelddadige gebeurtenissen die in de wereld plaatsvinden.

Het is net alsof het steeds erger wordt.

Of dat zo is, kunnen we niet bepalen.

We kunnen wel met de Heer meevoelen in zijn verdriet over Jeruzalem.

Het verdriet dat Hij laat volgen door een uiting van boosheid als Hij de handelaars wegjaagt en de tempel weer laat zijn wat hij was: een huis van gebed.

Gebed plaatst ons in een stormvrije zone.

We plaatsen ons daarmee in de genade van God en ontvangen ons leven uit zijn hand: zomaar, om niet, gratis.

In het gebed ervaren we al wat nog niet is, maar dat we verwachten: een leven bij God.

Wanneer wij zelf angstig zijn of bezorgd, kunnen we ons vrij weten in de kerk als huis van gebed en kunnen we ons ook thuis vrij weten in ons gebed.

Het gelovige gebed zal ons vrijmaken.

Daarmee sluiten we onze ogen niet voor de realiteit, juist niet.

De theoloog Ter Schegget die verdacht werd van communistische sympathieën en een activistische theologie en die om die reden verschillende hoogleraarschappen is misgelopen, schreef een boek over het onzevader met de titel 'Het innigst engagement'.

De ondertitel was 'het Onze Vader als zucht'.

Dat is mooi verwoord, juist in het gebed spreken we uit wat ons ter harte gaat en vormen we ons het diepste voornemen om iets te doen.

We zoeken daarmee een begaanbare weg voor mens en wereld waarop wij voorgaan in de navolging van Jezus Christus.

Na dit alles geeft Jezus daarover elke dag in de tempel onderwijs aan de mensen.

Het volk hangt aan zijn lippen.

De kerk als Jeruzalem

In deze geschiedenis vormt de tempel een model van de hele wereld.

Als we ons door het evangelie laten leiden en we ons richten op wat Jezus ons leert.

De betekenis van de tempel is dat het een model kan zijn van hoe het goede leven vorm krijgt;

een model van wat eeuwigheidswaarde heeft:

de zorg voor de liturgie komt overeen met de zorg voor het leven.

Dat is in de tempel zo en dat willen we in de kerk zo laten zijn.

Dan is het mooiste en het beste niet goed genoeg.

Niet als doel in zichzelf, maar als opdracht in de wereld.

Als het mooiste eigenlijk nog niet mooi genoeg is voor de kerk, komt dat voort uit het geloof dat de hele wereld van schoonheid vervuld zal zijn.

Jeruzalem als hemel

Jeruzalem als de stad van vrede is misschien een droom.

Het is meer dan een droom.

Het is een zekere verwachting omdat het een nog uitstaande belofte van God is.

Allen zullen wij leven voor zijn aangezicht.

Wat wij doen tot zijn gedachtenis opent tevens een vergezicht voor morgen.

Laat het zo mogen zijn.